



REPUBLIKA SLOVENIJA  
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Razširjen strokovni kolegij za psihiatrijo

Univerzitetna psihiatrična klinika Ljubljana  
Chengdujska 45  
pp 5211  
1001 Ljubljana  
Tel.: 01 587 21 00  
Fax: 01 529 41 11

Datum: 28.2.2022

## **Zadeva: Poročilo o sejah RSK za psihiatrijo v letu 2021**

RSK za psihiatrijo je imel v letu 2021 tri redne seje (11.1.2021, 15.4.2021, 9.6.2021) in 4 korespondenčne seje (6.1.2021, 27.1.2021, 2.3.2021, 3.6.2021) v prejšnji sestavi, po imenovanju novih članov pa še dve redni seji (19.11.2021, 23.12.2021). Vse seje so bile sklepčne.

RSK za psihiatrijo je tekoče obravnaval vse prejete zadeve brez zaostankov.

### **17. Korespondenčna seja 6.1.2021**

#### **Stališče RSK za psihiatrijo o izvajanju psihiatričnih ambulantnih storitev po telefonu – odgovori na vprašanja ZZS**

Upoštevati je potrebno celoten tim za ambulantno psihiatrično dejavnost, tako na primarnem in sekundarnem ter terciarnem nivoju. Vaš predlog za ambulantno psihiatrično dejavnost na primarnem in sekundarnem nivoju, ki izhaja iz izračuna 3.53 EUR/1 točko, je sprejemljiv. Za terciarno ambulantno dejavnost je vrednost točke že določena. Za RSK za psihiatrijo pa ni sprejemljiv izračun, da je 60 minutni pregled 17 točk na efektivno uro, saj bi moral ambulantni tim izvajati ambulantno dejavnost po 6.5 ure dnevno 343 delovnih dni v letu, kar pa ni izvedljivo. Predlagamo, da je 60 minutni pregled 26.5 točk, ostali pregledi pa izhajajoči iz te osnov, skladno z opredeljenimi timi.

RSK za psihiatrijo predlaga, da se v seznam ambulantnih storitev na daljavo umestijo storitve iz priložene tabele, in to v trajanju 30 minut ali 60 minut. Priložen seznam storitev in opisov je bil že leta

2015 predložen ZZS, ter potrjen s strani RSK za psihiatrijo in Združenja psihiatrov Slovenije ter poslan na Ministrstvo za zdravje. Posvet na daljavo nismo navedli, smo pa navedli svetovanje specialista, kar je vsebinsko bolj strokovno.

### **23. Seja RSK za Psihatrijo 11.1.2021**

#### **Stališče RSK za psihiatrijo o izvajanju psihiatričnih ambulantnih storitev po telefonu – odgovori na vprašanja ZZS**

V zvezi z dopisom ZZS z dne 8. 1. 2021 RSK za psihiatrijo navaja, da v predlogu ne gre za celostno prenovo šifranta za ambulantne psihiatrične storitve, temveč le za nekatere novo, bolj natančno opredeljene storitve, ki bi se izvajale na daljavo.

V kolikor se ZZS s tem ne strinja, predlagamo, da se, kot ZZS že navaja v dopisu 8.1.2021 v skladu z dolgimi opisi šifer evidentirajo oz. obračunajo tudi drugo ustrezno storitev iz obračunskega šifranta, če je bila pri bolniku izvedena in ima ustrezni in verodostojni zapis v zdravstveni dokumentaciji.

### **18. Korespondenčna seja 27.1.2021**

#### **Odgovor ZZS v zvezi s predlaganimi psihiatričnimi storitvami na daljavo**

S strani ZZS je RSK za psihiatrijo 26.1.2021 prejel nabor ambulantnih psihiatričnih storitev, ki se lahko izvajajo na daljavo (v prilogi). Za namen konziliarnega psihiatričnega pregleda je vključen Razširjen pregled v specialistični dejavnosti.

Člani RSK za psihiatrijo so na 18. Korespondenčni seji dne 27.1.2021 sprejeli predlagan seznam psihiatričnih ambulantnih storitev ZZS.

### **19. Korespondenčna seja RSK za psihiatrijo 2.3.2021**

#### **Dopis Ministrstva za zdravje - Delovna skupina za strategijo za obvladovanje demence 2020-2030**

Ministrstvo za zdravje v dopisu št. 9024-25/2019/3 z dne 22.2.2021 poziva RSK za psihiatrijo (in tudi druge relevantne RSK) za posredovanje morebitnih pripomb, predlogov in dopolnitev delovnega gradiva. Delovno gradivo ima 4 strani, in nikakor ne predstavlja celotnega gradiva, na katerega bi naj RSK za psihiatrijo lahko kakorkoli odgovoril. RSK za psihiatrijo je 25.2.2021 na Ministrstvo za zdravje (g. Matjažu Gorencu) poslal prošnjo, da se dostavi celotna dokumentacija Strategije, na katero naj RSK za psihiatrijo poda pripombe. Do danes nismo prejeli ne odgovora in ne dokumentacije.

RSK za psihiatrijo meni, da je takšen način komuniciranja s posvetovalnim organom ministra za zdravje neprofesionalen in zavajajoč. Opredeljevanje le do dela dokumenta ni možno in je zavajajoče. Od strokovnega organa se pričakuje aktivna ocena, pripombe in drugo, zato je potrebna celovita dokumentacija, ki se nanaša na strategijo.

Ponovno prosimo za celotno dokumentacijo Strategije za obvladovanje demence v obdobju od 2020 do 2030 in posledično za podaljšanje roka za pripravo pripomb, ocen, predlogov.

#### **Potrditev izobraževanj v okviru Terciar I v UPK Ljubljana**

RSK za psihiatrijo potrjuje predlog izobraževanj za Terciar I za leto 2021 v UPK Ljubljana.

## 24.seja RSK za psihiatrijo 15.4.2021

### **Dopis MZ št. 030-46/2021-1– zaprosilo za posredovanje predlogov srednjeročnega razvoja dejavnosti posameznega Razširjenega strokovnega kolegija**

RSK za psihiatrijo v sedANJI sestavi deluje od leta 2015. V tem obdobju je RSK za psihiatrijo imel 22 rednih 20 korespondenčnih sej. Obravnavali smo aktualno problematiko, različne vsebine in skušali aktivno sodelovati v politikah, ki se nanašajo na duševno zdravje (Resolucija o duševnem zdravju, Zakon o duševnem zdravju). RSK za psihiatrijo je spodbujal pripravo smernic in kliničnih poti s področja psihiatrije, ter sodeloval kot vezni člen med psihiatrično stroko in ZZS. Aktivno smo sodelovali tudi z RSK za klinično psihologijo.

### **Predlogi RSK za psihiatrijo za srednjeročno obdobje:**

1. RSK za psihiatrijo kot posvetovalni organ Ministrstva za zdravje bo v srednjeročnem obdobju kot eden izmed promotorjev različnih strokovnih vsebin s področja duševnega zdravja. Ker se epidemiološke razmere zaradi COVID-19 tudi na področju duševnega zdravja spreminjajo, RSK za psihiatrijo predlaga prenovu Resolucije o duševnem zdravju za naslednje srednjeročno obdobje, prav tako pa tudi dejansko oceno in prenovu Zakona o duševnem zdravju. RSK za psihiatrijo ni bil vključen v pripravo Resolucije za duševno zdravje 2018-2028, kljub večkratnim pozivom pripravljalcem, oz. neupoštevanju pripomb na navedeno resolucijo.
2. RSK za psihiatrijo bo, kljub svoji posvetovalni vlogi, še naprej aktivno sodeloval na področju duševnega zdravja in psihičnih motenj, z namenom vsesplošne skrbi za paciente z duševnimi motnjami, njihove svojce in skrbnike, prav tako pa tudi za zaposlene, ki sodelujejo na področju preventive in obravnave duševnih motenj v Sloveniji. Naloga RSK za psihiatrijo je sodelovanje z Ministrstvom za zdravje.
3. RSK za psihiatrijo bi kot posvetovalni organ Ministrstva za zdravje moral biti smiselno vključen tudi na področju urejanja psihoterapije v Sloveniji.
4. RSK za psihiatrijo vidi svojo vlogo tudi v vključitvi v pripravo programov za celostno obravnavo starostnikov s psihično motnjo.
5. RSK za psihiatrijo bi naj imel vidnejšo vlogo v pripravi smernic/slovenskega programa za obvladovanje demence, oz. želeli bi dobiti gradivo v obravnavo.
6. RSK za psihiatrijo sodeluje v pripravi smernic za obravnavo depresije in v pripravi slovenske klinične poti za obravnavo rezistentne depresije, kar bo zaključeno v prvi polovici leta 2021.
7. RSK za psihiatrijo bo promotor za posodobitev smernic za obravnavo shizofrenije in smernic za obravnavo bipolarnih motenj ter smernic za obravnavo oseb s škodljivo rabo in odvisnostjo od alkohola.
8. RSK za psihiatrijo si bo prizadeval za nove programe in obravnave preprečevanja zlorabe alkohola in psihoaktivnih substanc in zdravljenja odvisnosti od teh substanc.
9. RSK za psihiatrijo je že do sedaj sodeloval z Zdravniško zbornico Slovenije pri različnih strokovnih vprašanjih. Svojo vlogo vidimo tudi kot udeležence pri prenovi specializacije iz psihiatrije.

## 25. Seja RSK za psihiatrijo 9.6.2021

### **Analiza absentizma zaradi vedenjskih in duševnih motenj**

ZZZS je pripravil obsežno analizo absentizma zaradi duševnih in vedenjskih motenj (skupina F po Mednarodni klasifikaciji bolezni 10).

**Sklep:** Na seji sta bila prisotna tudi predstavnica ZZZS ga. Ana Vodičar in g. Mario Bartolac. Izpostavila sta probleme bolniških stalež zaradi akutnih stresnih reakcij in dolgotrajne bolniške staleže zaradi kroničnih duševnih motenj. ZZZS meni, da bi bilo potrebno posodobiti usmeritve za bolniške staleže zaradi duševnih motenj. Iz ZZZS bodo poslali sedaj veljavna priporočila za bolniške staleže zaradi duševnih motenj, katere bo RSK za psihiatrijo pregledal, posledično pa bomo na naslednjem sestanku o njih razpravljali.

## **20. Korespondenčna seja RSK za psihiatrijo 3.6.2021**

### **Potrditev Smernic za obravnavo depresije**

S strani RSK za psihiatrijo je bila imenovana skupna za pripravo slovenskih smernic za zdravljenje depresivne motnje razpoloženja. Skupina v sestavi asist. dr. Anja Plemenitaš Ilješ, dr. med., izr. prof. dr. Maja Drobnič Radobuljac, prof. dr. Blanka Kores Plesničar, dr. med., dr. med., prof. dr. Peter Pregelj, dr. med., prof. dr. Borut Škodlar, dr. med., asist. dr. Tea Terzić, dr. med., doc. dr. Jurij Bon, dr. med. je zaključila svoje delo in pošilja predlog RSK za psihiatrijo v potrditev.

**Sklep:** RSK za psihiatrijo potrjuje predlagane Smernice za zdravljenje depresivne motnje razpoloženja. RSK za psihiatrijo predlaga, da se pripravljene smernice objavijo na spletni strani Združenja psihiatrov Slovenije in v Vice Versi, v skrajšani vsebini pa v reviji Zdravstveno varstvo.

### **Seje RSK za psihiatrijo v novi sestavi**

#### **1.Seja RSK za psihiatrijo (ustanovna) 10.11.2021**

### **Izvolitev predsednika in podpredsednika**

**Sklep:** Člani novoimenovanega RSK za psihiatrijo soglasno za predsednico izvolijo prof. dr. Blanko Kores Plesničar, dr. med. in za podpredsednico as. Andrejo Čelofiga, dr. med..

### **Imenovanje skupine za priporočila objektivizacije kliničnega stanja in funkcioniranja**

**Sklep:** RSK za psihiatrijo, z namenom obravnave vloge ZZZS za opredeljevanje bolniških staležov zaradi duševnih motenj imenuje skupino, ki bo pripravila priporočila opredeljevanja objektivizacije kliničnega stanja in funkcioniranja pri psihičnih motnjah. Predlagani člani skupine so: doc. dr. Jure Bon, dr. med., as. dr. Anja Plemenitaš, dr. med., doc. dr. Brigita Novak Šarotar, dr. med., prof. dr. Peter Pregelj, dr. med..

### **Vloga Univerzitetnega rehabilitacijskega inštituta RS - Soča**

**Sklep:** RSK za psihiatrijo meni, da je priznavanje dodatnih dni dopusta oz. opredeljevanje tega prioriteta vsake stroke. Na področju psihiatrije velja časovni kriterij – celodnevni in vsakodnevni neposredni stik z osebami z duševno motnjo, prav tako pa tudi raven objektivne odgovornosti.

## **Vloga doc. dr. Mateja Štuheca – novi zdravstveni program farmacevta svetovalca na sekundarnem ambulantnem nivoju v psihiatrični bolnišnici**

**Sklep:** RSK za psihiatrijo podpira vključevanje kliničnega farmacevta na sekundarnem nivoju, vendar v smislu svetovalca in ne odločevalca. Intervenca kliničnega farmacevta se lahko opredeli kot prvi pregled, posvet in kot kontrola, kar pa ne more trajati dalj kot navedeni pregledi pri psihiatru (po veljavnih merilih ZZZS-zelena knjiga). V vlogi na Zdravstveni svet je navedena pretežno hospitalna dejavnost. RSK meni, da je 20 ur tedensko časovna opredelitev, ki je pavšalna in ni argumentirana z zadostnimi podatki. RSK za psihiatrijo predlaga, da se tedenski časovni normativ ne upošteva (20 ur), temveč se upoštevajo dejanski pregledi in obiski (število točk), torej dejansko opravljeno delo.

Enakomerna razporeditev programa po psihiatričnih bolnišnicah je nesprejemljiva, saj so psihiatrične bolnišnice različne velikosti, z različnimi obsegi programov, UPK Ljubljana je terciarna ustanova.

### **Klinična pot za S-ketamin (Spravato)**

**Sklep:** RSK za psihiatrijo potrjuje Klinično pot za S-ketamin. RSK za psihiatrijo bo navedeno klinično pot poslal na ZZZS s prošnjo za uvrstitev S-ketamina na listo B oz. za odobritev terciarne dnevne bolnišnice za aplikacijo S-ketamina v UPK Ljubljana in UKC Maribor-Oddelek za psihiatrijo.

### **Razno**

RSK za psihiatrijo izraža strokovni interes glede delovanja Centrov za duševno zdravje oz. predlaga večjo transparentnost njihovega delovanja in to glede:

- opredeljenega letnega plana psihiatričnih storitev
- števila opredeljenih pacientov na tim,
- čakalnih dob,
- ali izvajajo specifične storitve, ki jih na sekundarnem in terciarnem nivoju ni.

RSK za psihiatrijo predlaga sodelovanje pri pripravi akcijskega načrta.

## **2.Seja RSK za psihiatrijo 22.12.2021**

### **Odgovor na dopis PB Vojnik v zvezi z Akcijskim načrtom za duševno zdravje 2021-2023**

RSK ob pregledu Akcijskega načrta za duševno zdravje 2021-2023 sprejme naslednje sklepe:

- a. Kriza epidemije COVID-19 je pokazala, da so bolnišnice in druge institucije bolj ranljive ter je njihovo delovanje bolj prizadeto v času epidemij, kot to velja za primarni zdravstveni sektor. Trditev je napačna: vse psihiatrične bolnišnice so nemoteno delovale v času epidemije, nemoteno sprejemale bolnike, ki so

potrebovali hospitalno zdravljenje, izvajale so ambulantne dejavnosti, in jih niso pošiljale na Centre za duševno zdravje. Psihiatrične bolnišnice so morale svoje aktivnosti in izpolnjevanje programa sporočati ZZS in MZ, medtem, ko Centri za duševno zdravje izvajanje in realizacije svojega programa do sedaj, za čas epidemije, niso sporočali. RSK za psihiatrijo smatra to trditev kot nepodkrepljeno.

- b. Psihiatrične bolnišnice, ZD brez Centrov za duševno zdravje in koncesionarji, RSK za psihiatrijo, obe Katedri za psihiatrijo in Združenje psihiatrov Slovenije niso vključeni v nobeno aktivnost na področju ciljev in prednostnih nalog v akcijskem načrtu. Iz navedenega izhaja, da je vodilna institucija na tem področju NIJZ, s koliko strokovnjaki s področja duševnega zdravja, pa je neznano. RSK za psihiatrijo ponovno navaja, da ne more biti razvoj psihiatrične stroke na primarni ravni, saj to ni nikjer v drugih državah.
- c. V promociji duševnega zdravja in preventive ter destigmatizacije pri različnih starostnih skupinah niso vključeni sekundarni in terciarni centri, tudi na obe Katedri za psihiatrijo obeh medicinskih fakultet, ne RSK za psihiatrijo in Združenje psihiatrov.
- d. Koncept de-institucionalizacije se nanaša na odnos do moči in podpora aktivni vključenosti v personalizirane navezovalne in druge življenjske kontekste ljudi z duševno motnjo. Gre torej za paradigmatno držo, ki je imanentni del sodobne psihiatrične stroke. Zato tega koncepta ne strokovno ne etično ni primerno uporabljati v smislu binarnega razmišljanja, da »neka organizacijska oblika imanima značaja de-institucionalizacije«, saj je bistvo v vsebinah in ne le formalnih organizacijskih oblikah načinov zdravljenja/obravnave.
- e. Povsod se namenoma izpušča edina terciarna psihiatrična ustanova v Sloveniji – UPK Ljubljana. UPK Ljubljana pokriva vse starostne skupine prebivalstva, v njihovo obravnavo, promocijo in kazalnike pa ni vključena. RSK za psihiatrijo ugotavlja, da je nesprejemljivo, da ima NIJZ, ki nima oprava z bolniki in ne pozna dobro klinične prakse, pooblastila za kazalnike, ki bodo opredeljevali klinično strokovno prakso.
- f. V mreži službi za duševno zdravje v vseh starostnih skupinah psihiatrične bolnišnice (sekundarni in terciarni nivo) nimajo nobene vloge in so izpuščene v vseh starostnih skupinah.
- g. Psihiatrične bolnišnice glede na navedeno v akcijskem načrtu nimajo nobene vloge v preprečevanju samomora.
- h. Psihiatrične bolnišnice so izključene iz področja raziskovanja v pomembnem deležu. RSK za psihiatrijo ugotavlja, da ni vključen ARRS.
- i. Združenje psihiatrov je kot organizacija, ki vključuje vse strokovne deležnike s področja psihiatrije v Sloveniji, oktobra 2021 v okviru rednih srečanj združenja oblikovalo platformo za pripravo in usklajevanje protokolov sodelovanja primarne, sekundarne in terciarne ravni na področju duševnega zdravja. Za kakovostno pripravo protokolov je potrebno v Akcijskem načrtu za duševno zdravje 2021-2023 za Centre za duševno zdravje odraslih in Centre za duševno

zdravje otrok in mladostnikov natančno opredeliti časovne normative storitev, predvideno kapaciteto oz. število vključenih uporabnikov storitev in meje geografske pokritosti področij Slovenije za posamezne CDZO / CDZOM.

- j. Združenje psihiatrov, RSK in UPK Ljubljana so v preteklosti s svojimi člani aktivno sodelovali v delovnih skupinah pri pripravi nujnih zakonskih sprememb na področju zakonodaje (sprememba ZDZdr, Posebni normativi in standardi za ambulantno in hospitalno psihiatrično obravnavo), enako tudi pri ureditvi področja forenzične psihiatrije (»po-forenzična« obravnava), vendar do sedaj še nismo bili priča dokončanju nujnih potrebnih sprememb na področju navedene zakonodaje.

## Razno

**Sklep:** RSK za psihiatrijo podpira ponovno vlogo Združenja psihiatrov na ZZZS v zvezi z novimi normativi za ambulantno delo na področju psihiatrije.

Pripravila:

Prof. dr. Blanka Kores Plesničar, dr. med.

Predsednica RSK za psihiatrijo



